KULTURÁLIS MELLÉKLET MINDEN SZOMBATON

szieszta

NAPI MELLÉKLETEK
Hétfő A PÉNZ BESZÉL
Kedd GYÓGY-ÍR
Szerda LÉGYOTT
Csütörtök BIZALMASAN
Péntek KISVADFÖLD

SZERKESZTI: WERNER KRISZTINA, HEGEDŰS SZABOLCS ■ 2005. JÚNIUS 25.

WWW.KISALFOLD.HU

VARGA LÁSZLÓ SOPRONI FILMES A SZERELEM SZIGETÉN, CIPRUSON FORGATOTT

Titokban háromszor körbeússzák Aphrodité szikláját

A sziget lakói védik az antik görög kultúra maradványait.

Ma este 20.05-kor látható a Hír TV-ben az a kétrészes Ciprust bemutató dokumentumfilm, melyet Varga László soproni származású filmrendező-producer készített. Forgatócsoportjával a világ számos táján járt már, éppoly emlékezetes maradt számára a vietnami háború utóhatásaival foglalkozó munka, mint a karib-tengeri vagy az amerikai forgatások.

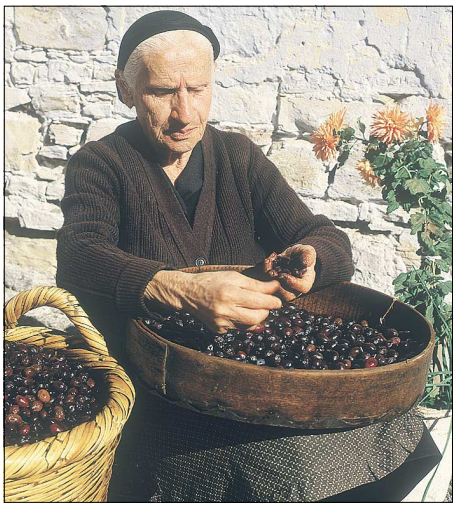

A görög cipriótáknak legnagyobb része jelenleg a sziget déli részén lakik. Őrzik görög kötelékeiket a lakosok, holott mintegy 800 kilométernyire fekszik a sziget Görögországtól.

Kettéosztott szigetország

– Úton lenni, újat látni, felfedezni valamit az egyik legizgalmasabb dolog az életben – mondta *Varga László*, aki nem először forgatott Cipruson. Mindig izgatta, miként sikerül az EU-szabta feltételeknek példamutatóan jól megfelelnie a Földközi-tenger keleti medencéjében fekvő, hatszázötvenezer lakosú szigetnek. Érdekelte, hogy egy esztendővel a csatlakozás után miként vélekednek a cipriótáknak EU-tagságukról. Kíváncsi volt arra is, miként birkózik meg Ciprus kettéosztottságával.

Az 1960 óta független állam 37 százalékát az 1974-es török invázió elfoglalta. A görög cipriótáknak legnagyobb része jelenleg a sziget déli részén lakik. Érdekesnek találta azt is, hogy milyen erősen őrzik görög kötelékeiket a lakosok, holott mintegy 800 kilométernyire fekszik a sziget Görögországtól. Hazánk számára is tanulságos lehet, hogy egy negyedszázados erős és tudatos turisztikai kampány hatására milyen jól kamatoztatja egyébként remek adottságait az ország.

– Ciprus EU-csatlakozás utáni gazdasági és turisztikai életét, a kettéosztottság következményeit, a békés egymás mellett élés mindennapjait, az ENSZ-katonák, köztük a magyar bázis életét szeretnénk árnyaltan bemutatni a filmben – mesélte a forgatás után szülővárosában, Sopronban Varga László. – Ezenkívül az is kiderül majd az anyagból, hogy egyre több magyar turista keresi fel a szépséges szigetet, sőt, egyre több magyar fiatal dolgozik a szigetországban. Természetesen mi is bemutatjuk majd Ciprus romantikus oldalát, a mindig mosolygós, vendégszerető helyi lakosokat, és a rendkívül változatos tájat.

Békés egymás mellett élés

A sziget fővárosán, Nicosián, vagy más néven Lefkosián keresztül is húzódik a görög–török rész közötti határ, ami számos probléma forrása, ennek ellenére ma már a két nép viszonyát a békés egymás mellett élés szelleme hatja át. A két országrész közötti ütközőzónát ENSZ-katonák, az úgynevezett kék sapkás katonák felügyelik. A szigeten egyetlen olyan kis település – Pyla – akad, ahol a görög és a török közösség együtt él. Egymással szemben áll a török és görög kávéház, föléjük pedig ENSZ-megfigyelőállás magasodik. Amikor a forgatócsoport Pylában járt, nyugodt légkör fogadta őket. Az eltérő vallási és történelmi szokások ellenére tiszteletben, sőt, barátságban élnek egymás mellett görögök és törökök. Két esztendeje arra is lehetőség van, hogy akadály nélkül átjussanak a ciprusiak és a turisták a határon, azóta mintegy hétmillióan lépték át a határt egyetlen összetűzés nélkül. Ennek ellenére az ENSZ-katonák biztonsági jelenlétére szükség van.

A forgatócsoport ellátogatott a magyar katonák nicosiai és athienoni bázisára is. *Brian Kelly* szóvivő szerint a magyarok nagyon lényeges elemét képezik a többnemzetiségű békefenntartó erőknek. Kedveltségükben nem kis része van nemzeti konyhánknak, hiszen a bázison jófajta magyar étkek – gulyás, paprikás krumpli, csirkepaprikás – rotyognak a kondérban, a remek illatra pedig csak úgy rajzanak más nemzet katonái.

Itt mindenki boldog

– Azért az emberek többségének nem a megosztottság jut eszébe Ciprusról, hanem a napfény, a kristálytiszta tenger, a barátságos helyiek, a festői környezet, a még mindig lépten-nyomon tapasztalható romlatlan, eredeti ciprusi kultúra, a finom helyi ételek, a jófajta bor és megannyi felejthetetlen élmény – említette Varga László, aki szerint a szigetről szóló filmben ezek a ciprusi jellegzetességek is szerephez jutnak.

Nem véletlen, hogy virágzik a szigeten a turizmus. Egyre több magyar utazó választja pihenése helyszínének a szerelem szigetét. Sőt, egyre több hazai fiatal keres magának munkát Cipruson. Az egyik filmbeli megszólaló, *Schubert Péter* nem titkolja, hogy az ottani munkájával havi 250 ezer forintot simán félre tud tenni, ám számára nem ez a legfőbb vonzerő: „Ha itt körülnéz valaki, azt látja, hogy mindenki boldog. Igaz, hogy az emberek egy része a falvakban olyan házakban él, hogy az majd rájuk szakad, de boldogok."

Mint az a filmből is kiderül majd: aki turistaként látogat el Ciprusra, az mindössze háromórás repülőút után igazi mesevilágba csöppen. A szerelem szigete, azaz a Földközi-tenger keleti medencéjének legnagyobb szigete változatos természeti környezettel örvendezteti meg látogatóit. Síkságok és egy 2000 méteres hegycsúcs egyaránt megtalálhatók a szigeten, akárcsak tengerparti sziklák, barlangok, víznyelők vagy homokdűnék. A legenda szerint Cipruson lépett ki a tenger habjaiból Aphrodité, a szépség és a szerelem istennője. Ezzel a romantikus hangulattal lépten-nyomon találkozhatunk a kultúráját féltőn óvó szigeten. És bár a turisták közül sokan csak legyintenek a legendára, azért titokban háromszor körbeússzák Aphrodité, azaz a szerelem istennőjének a szikláját, hiszen a mítosz szerint aki így tesz, örökké szép és fiatal marad.

K. A.

A forgatócsoport két tagja, Kiss György operatőr és Zsiros Sándor riporter a Szent István Camp parancsnokával, Hüse Csabával találkozott Athienonban.

NÉVJEGY

VARGA LÁSZLÓ 1969-BEN KÖLTÖZÖTT SOPRONBÓL NÉMETORSZÁGBA, AHOL TOVÁBBTANULÁS UTÁN A MÜNCHENI BAVARIA FILMGYÁRBAN HELYEZKEDETT EL, MAJD A LÜBBE KÖNYVKIADÓ DOKUMENTUMFILMES MŰHELYÉBE KERÜLT, MELY EGYIKE VOLT A LEGELISMERTEBBEKNEK NÉMET NYELVTERÜLETEN. ELSŐ FILMJEI KÖZÉ TARTOZOTT AZ ESTERHÁZY CSALÁDRÓL KÉSZÜLT MUNKA. A KILENCVENES ÉVEK ELEJÉN SAJÁT FILMVÁLLALKOZÁSBA FOGOTT. NEVES NÉMET CSATORNÁKNAK FORGATOTT, A MAGYAR TÉMAKÖRÖKET MINDIG SZEM ELŐTT TARTVA. EGYEBEK MELLETT A PESTI BROADWAY TÖRTÉNETÉRŐL ÉS MAI HELYZETÉRŐL, A SVÁBOK KITELEPÍTÉSÉRŐL, PUSKÁS ÖCSIRŐL, RÖKK MARIKÁRÓL, A MAGYAR DONI KATONÁKRÓL, A MAGYAR FILM SORSÁRÓL FORGATOTT. KÍVÁNCSISÁGA ELVITTE LIBANONBA, AHOL A HÁBORÚ UTÁNI BEJRÚT ÚJRAÉPÍTÉSÉT DOKUMENTÁLTA. FORGATÓCSOPORTJÁVAL A VILÁG SZÁMOS TÁJÁN JÁRT, ÉPPOLY EMLÉKEZETES MARADT SZÁMÁRA A VIETNAMI HÁBORÚ UTÓHATÁSAIVAL FOGLALKOZÓ MUNKA, MINT A KARIB-TENGERI VAGY AZ AMERIKAI FORGATÁSOK.